

The image is a vertical composition. The top half shows a row of black and white cows in a modern barn, looking over a long trough filled with green feed. The bottom half shows a person's hand holding a vibrant butterfly with yellow and black wings, set against a background of tall green grass. The text is centered in the middle of the image.

Oplossingen voor het
mestoverschot
in de
melkveehouderij

Handboek bundelt leerpunten van het WINGS project

10 januari 2019

Download [hier](#) de brochure

Het lijkt vandaag ondenkbaar, maar tot in de twintigste eeuw was er een tekort aan mest. Nu vormt mestmanagement echter een barrière voor een duurzame toekomst van de melkveebedrijven. Daarom startte Danone België 3 jaar geleden, samen met VCM en enkele melkveehouders, een pilootproject op. Door samen de schouders onder dit project te zetten, werd enorm veel kennis vergaard. Deze werd, samen met praktische aandachtspunten, gebundeld in het kennishandboek mestverwerking, het eerste in zijn soort.

Van uitdaging...

De bezorgdheid rond een duurzame toekomst werd in 2014 voor het eerst aangekaart in een enquête door de melkveehouders die aan Danone leveren. In deze enquête -waarin Danone op regelmatige basis peilt naar wat er leeft bij haar melkveehouders- gaf bijna de helft aan dat mest, en de afzet ervan, één van de belangrijkste knelpunten is voor het voortbestaan van het melkveebedrijf. Vanuit Europa zijn er namelijk strikte regels over de hoeveelheid mest die op het veld mag uitgereden worden om de waterkwaliteit en biodiversiteit te beschermen. De melkveehouders in Vlaanderen hebben echter vaak niet genoeg land ter beschikking om de mest te verspreiden.

... naar opportuniteit

Danone bleef niet bij de pakken zitten en vond een partner bij VCM. Zo ontstond in 2016 het 3-jarig project "Wings", waarin beide partijen op zoek gingen naar innovatieve oplossingen voor het mestoverschot in melkveebedrijven. Voor dit project werd een substantiële financiële steun verkregen van het Danone Ecosystem Fund, dat innovatieve lokale projecten steunt die sociale, ecologische én economische impact kunnen creëren.

Samen met een pilootgroep van melkveehouders werden verschillende mestverwerkingstechnieken onderzocht op financiële en praktische haalbaarheid. Zo werd een test uitgevoerd met een mestverwerkingsinstallatie die in staat is om stikstof te recupereren uit het mestoverschot met als doel de melkveehouder zijn eigen kunstmest te laten produceren in plaats van aan te kopen. Een concreet voorbeeld van circulaire landbouw dus.

Een oproep naar de sector

Tijdens het pilootproject botsten VCM en Danone op verschillende uitdagingen. Ondanks technische moeilijkheden slaagden de partners erin om kunstmest te produceren mét de correcte specificaties. Helaas ook met een hoge kostenimpact die een schaalbare uitrol van de oplossing op dit moment niet haalbaar maakt. Ook werd duidelijk dat er enkele belangrijke belemmeringen in de wetgeving moeten worden aangepakt om deze transitie naar een meer duurzame mestverwerking en circulaire landbouw mogelijk te maken. De wetgeving laat vandaag namelijk niet toe kunstmest te gebruiken van dierlijke oorsprong. Toch geloven alle partners er sterk in dat dit project ons een stap dichterbij heeft gebracht bij een kringlooplandbouw.

Het is belangrijk om samen met alle betrokken partners, zoals onderzoeksinstituten, adviesbureaus en natuurlijk de melkveehouders zelf, pilootprojecten te blijven opzetten en te blijven zoeken naar verbeterde technieken en opportuniteiten voor verduurzaming, ook met de overheid. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat kringlooplandbouw ook in praktijk wordt gebracht en bijgevolg de sociale, ecologische én economische "triple win" realiseren.

Handboek "Oplossingen voor het mestoverschot in de melkveehouderij"

Alle kennis en praktische aandachtspunten die de voorbije 3 jaar werden verzameld, werden gebundeld in een handboek mestverwerking, specifiek geschreven voor melkveehouders. Deze handleiding start met een denkoefening om de kringlijnen van het mestverwerkingsproject te bepalen. Vragen als "Welke schaalgrootte past bij jouw bedrijf?" of "Wie gaat de installatie uitbaten?" komen aan bod. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de technieken die toegepast kunnen worden op rundermest. Zowel de traditionele mestverwerkingstechnieken als de meer innovatieve oplossingen komen aan bod. Ten slotte wordt een bondig overzicht gegeven van de subsidiemogelijkheden en de wetgeving die van toepassing is.

Je kan de gids "Oplossingen voor het mestoverschot in de melkveehouderij" terugvinden op de [website van VCM](#)